

Nyborg
KOMMUNE

Nyborg Slot – levende kulturarv

Kenneth Muhs, Nyborg Kommune

Tonni Hansen, Langeland Kommune

Kasper Ejsing Olesen, Kerteminde Kommune

På vegne af de fynske borgmestre · Folketingets Kulturdvalg 10. juni 2021

Nyborg Slot er et af de vigtigste monumenter fra Danmarks middelalder

Projektet ”Nyborg Slot – Levende kulturarv” fortæller Danmarkshistorie:

- På Nyborg Slot blev Danmarks første grundlov underskrevet i 1282
- Nyborg Slot var mødestedet for det danske parlament, Danehoffet, og dermed middelalderens Christiansborg (ca. 1250-1450)
- Nyborg Slot blev udpeget som kongens første faste residens i 1525

Projektets hovedformål: At gøre Nyborg Slot forståeligt og tilgængeligt for alle

Kenneth Muhs, Nyborg Kommune · Folketingets Kulturudvalg 10. juni 2021

Aktuelle udfordringer efter Miljø- og Fødevarerklagenævnets afgørelse:

- Nyborg Slot lukket på ubestemt tid
- Nybyggeriet stillet i bero
- Formidlingsprojektet sat på pause
- Løbende udgifter til projektet, men ingen indtægter
- Kongefløjen færdigrestaureret ultimo 2021, men kan ikke åbnes for publikum

Det helt nyrestaurerede slot er lukket for publikum på ubestemt tid

Et unikt stykke Danmarkshistorie er utilgængeligt indtil videre

Sket i sagen siden sidste foretræde i Folketingets Kulturudvalg (jan. 2021)

En række organisationer mv. har i henvendelser til Kulturministeren/Folketingets Kulturudvalg bakket projektet op:

- Dansk Handicap Forbund
- Organisationen for Danske Museer (ODM)
- SAMMUS (Sammenslutningen af Museumsforeninger i Danmark)

- Gruppeformændene for partierne i Nyborg Byråd har holdt møde med Kulturministeren
- De 10 fynske borgmestre har rettet henvendelse
- Kerteminde Kommune har sendt brev
- Østfyns Museer har klaget over manglende aktindsigt til Folketingets Ombudsmand samt rettet henvendelse til direktøren for Nævnenes Hus vedr. sagsbehandlingen

De alternative løsningsforslag kan ikke realiseres (tidl. præsenteret af Slots- og Kulturstyrelsen)

- Vil medføre udfordringer med finansiering
- Hele projektet skal gå om (projektering, tilladelser, dispensationer)
- Ny klagemulighed
- Udfordringer med fremtidig museumsdrift
- Voldsom forsinkelse – genindvielse i 2028-30 eller endnu senere

**Siden har det vist sig, at ingen af alternativerne kan realiseres
pga. arkæologiske levn**

Arkæologiske levn ved den nordlige del af Kongefløjen

Det eksisterende projekt det eneste realiserbare

Kulturarv er for alle

Visualiseringer: Nyborg Slot, Moesgaard Museum

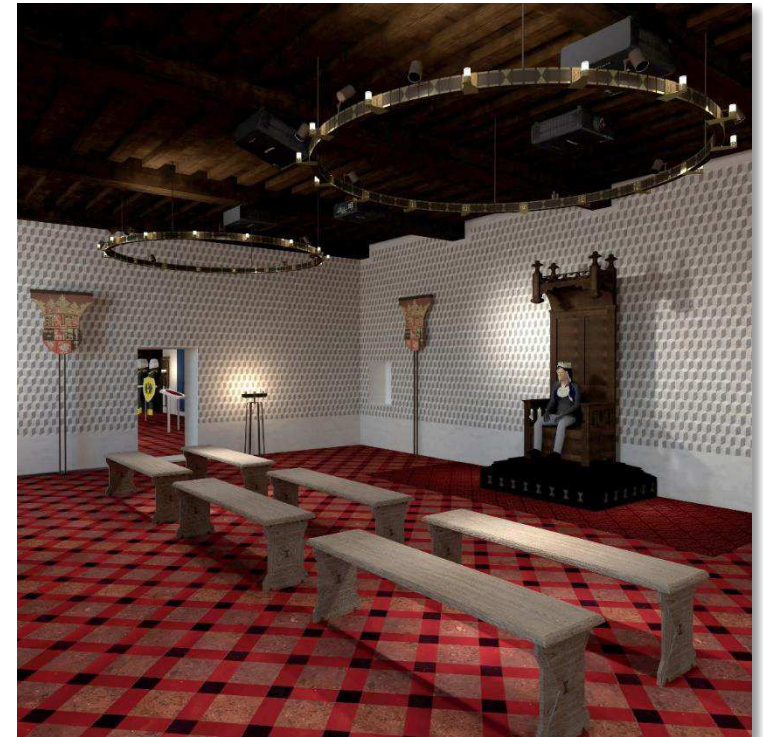

Formidling i øjenhøjde

- Vigtigt at kulturarven er tilgængelig og forståelig for alle uanset forudsætninger
- Et demokratisk problem, hvis kulturarven kun er for de få indviede
- Nyborg Slot-historien en vigtig del af fortællingen om det danske demokratis fødsel:

Danehoffet og Danmarks første grundlov

- Den historie må ikke gå i glemmebogen med et lukket slot

Visualisering: Danehofsalen, Nyborg Slot,
Moesgaard Museum

Bevaring og formidling er ikke modpoler

- Nyborg Slot-projektet er et både-og
- Slottet betragtes som en stor museumsgenstand
- Restaureres nænsomt
- Hele området grundigt undersøgt arkæologisk
- Skånsomme formidlingstiltag skal hjælpe fantasien på vej

Kulturarven i Nyborg en økonomisk ressource for Fyn & Øerne

- Turistmæssigt
- Bosætningsmæssigt
- Erhvervmæssigt
- Vigtigt at kulturarven gøres levende og nutidsrelevant
- Vigtigt med attraktioner for sommerhusgæsterne

Behov for en køreplan for Nyborg Slot-projektet nu

- Et ambitiøst og nyskabende projekt er gået i stå efter 10 års grundig forberedelse
- Den positive effekt slotsprojektet allerede har haft på Fyn & Øerne kan hurtigt sættes over styr
- En vigtig del af den fynske turismesatsning har handlet om Nyborg Slot
- Sammen med det nye H.C. Andersens Hus vil Fyn & Øerne stå rigtig stærkt formidlingsmæssigt og turismemæssigt

Et ambitiøst og særdeles velforberedt kulturarvsprojekt

- Mange aktører involveret (staten, kommunen, fonde, museet) igennem 10 år
- 300-400 eksperter inden for hhv. arkæologi, historie, kulturarv, arkitektur, museumsdrift etc. har kvalificeret projektet
- Alle relevante myndigheder har sanktioneret projektet
- 6 kulturministre involveret i projektet
- Folketingets Finansudvalg har godkendt projektet og bevilget penge til Statens andel
- Miljø- og Fødevareklagenævnet underkender Slots- og Kulturstyrelsens dispensation med en 4-3-afgørelse. Nævnet besidder ingen kulturarvsekspertise

Konsekvenser for fremtidige kulturarvsprojekter

Nyborg Slot-sagen kan få store konsekvenser for fremtidige kulturarvsprojekter

- Ingen fonde ønsker at bevilge penge til usikre projekter
- Ingen kommuner vil indgå i projekter, der ikke med sikkerhed kan realiseres
- Ingen museer tør gå i gang med store formidlingsprojekter

Risiko for, at et uafsluttet projekt kan få negativ afsmitning af på andre kulturprojekter

En langt fattigere kulturarv – ikke bare i Nyborg, men i hele Danmark

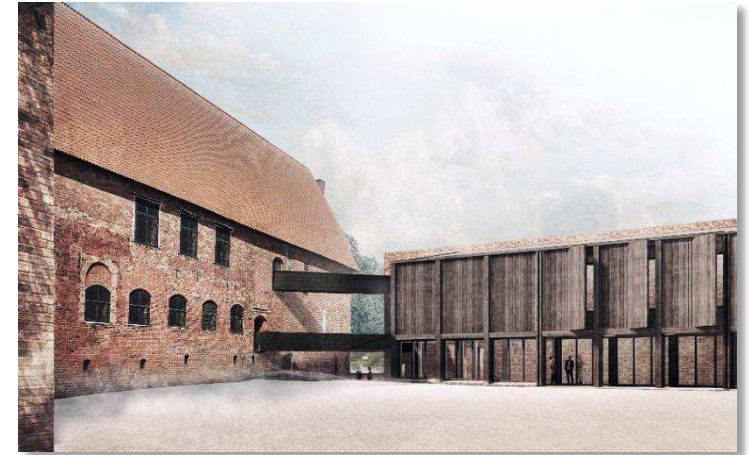
Løsningsmuligheder

Anlægslov

- Sikrer at projektet kan realiseres i sin fulde form
- Genåbning af Nyborg Slot i 2024

Gerne fulgt op af en revision af museumsloven

- Præcisering af dispensationspraksis mhp. fremtidige formidlingsprojekter på fredede fortidsminder

Nyborg Slot bør genåbnes hurtigst muligt

Kulturministerens svar til de fynske borgmestre 4. maj 2021:

”Projektet og fortællingen om denne betydningsfulde del af Danmarks historie er vigtig, ikke alene for Nyborg og Fyn, men for hele Danmark”

På vegne af de fynske borgmestre · Folketingets Kulturudvalg 10. juni 2021